

Raport z realizacji planu włączenia społeczności zgodnie z opisem procesu przygotowania LSR

Etap przygotowania Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) jest jednym z pierwszych kroków w procesie zarządzania strategicznego. Dobrze zaplanowane działania, będące wynikiem rzetelnej diagnozy sytuacji wyjściowej, pozwalają oczekiwać, że realizacja założonych poczynań przyniesie oczekiwane rezultaty.

Tworzenie strategii jest więc procesem opartym na postulacie ciągłości i zaangażowania. LSR LGD „MIĘDZY LUDŹMI I JEZIORAMI ” na lata 2021-2027 została przygotowana z uwzględnieniem najważniejszego zasobu endogenicznego LGD, jakim jest kapitał ludzki. Partycypacja społeczna, na szeroką skalę zastosowana w tworzeniu tej strategii, miała znaczenie ze względu na nowe podejście w funkcjonowaniu regionów, które wskazuje na to, że terytorium jest systemem złożonym o wysokim stopniu skomplikowania i odpowiednie zaangażowanie lokalnych podmiotów w proces tworzenia, wdrażania i monitorowania strategii pozwala multiplikować efekty zmian i może prowadzić do zmiany ścieżki rozwoju danego terytorium w długim okresie. LSR LGD „MIĘDZY LUDŹMI I JEZIORAMI” na lata 2021-2027 została przygotowana przy aktywnym udziale lokalnej społeczności. Oddolny charakter strategii wymagał uczestnictwa społeczności we wszystkich etapach procesu strategicznego, nie tylko w okresie projektowania celów i określania wizji. Ten pierwszy krok we wspólnym zarządzaniu rozwojem miał kluczowe znaczenie dla powodzenia całego przedsięwzięcia. Na etapie przygotowania LSR LGD „MIĘDZY LUDŹMI I JEZIORAMI ” na lata 2021-2027 wyróżniono następujące zadania: definiowanie potrzeb i problemów, określanie celów i ustalanie ich hierarchii, wskazanie rozwiązań będących sposobami realizacji LSR oraz określenie wskaźników, które zobrazują stopień realizacji zadań, a także grup docelowych, których te zadania dotyczą. Proces tworzenia podzielono na pięć etapów. Proces ten rozpoczął się zorganizowaniem spotkań konsultacyjnych na terenie każdej z gmin należących do obszaru LGD „MIĘDZY LUDŹMI I JEZIORAMI”: Gminy Kazimierz Biskupi, Gminy Kleczew, Gminy Wilczyn, Gminy Skulsk i Gminy Ślesin. Spotkania konsultacyjne zrealizowano w każdej z członkowskich gmin LGD. Spotkania odbyły się z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, organizacji pozarządowych, mieszkańców, przedsiębiorców, zainteresowanych podmiotów.

Ramowy program spotkań przedstawiał się następująco:

I. Program gminnego spotkania konsultacyjnego dla mieszkańców i reprezentantów instytucji z obszaru LGD „Między Ludźmi i Jeziorami” - Nowa perspektywa LEADER

1. Wstęp oraz propozycje działań LGD w ramach inicjatywy LEADER w nowym okresie wynikające z projektowanych narzędzi wsparcia - informacje ogólne:
 - Plan Strategiczny dla WPR – planowane rodzaje operacji w ramach LEADER,
 - „Wielofunduszowość” – rodzaje działań w ramach FEW,
 - Koncepcja „Smart Village” czyli co można realizować w ramach „Inteligentnych Wiosek”.
 - Działania własne LGD i projekty współpracy.

2. Gmina (Kazimierz Biskupi/Kleczew/Wilczyn/Skulsk/Ślesin) jako część LGD „Między Ludźmi i Jeziorami” – jakie obszary problemowe wydają się kluczowe w kolejnym okresie wdrażania? Silne i słabe strony obszaru, oczekiwane zmiany – wypowiedzi uczestników. Co zmieniło się w analizie SWOT – próba dyskusji o stanie obszaru na podstawie dotychczasowej analizy – dyskusja i wnioski.

3. Jakie projekty wydają się najważniejsze dla uczestników w kontekście rozwiązania problemów występujących na obszarze gminy/LGD? Jakimi formami pomocy / typami operacji zainteresowani są odbiorcy w Gminie (Kazimierz Biskupi/Kleczew/Wilczyn/Skulsk/Ślesin)? Warsztat na podstawie aktualnych danych o perspektywie finansowania:

- rodzaje wsparcia zadań z zakresu infrastruktury (PROW i FEW)
- rodzaje działań grantowych w ramach LSR
- wsparcie przedsiębiorczości; branże obecne i potrzebne na obszarze.

4. Gmina (Kazimierz Biskupi/Kleczew/Wilczyn/Skulsk/Ślesin), a koncepcja „Smart Village”. Dyskusja: skala działania, tematyka, pomysły. Współpraca gminy i wsi w trakcie opracowania koncepcji „Inteligentnej Wsi”. Projekty ponadsołeckie.

5. Inne potrzeby wsparcia na rzecz beneficjentów z obszaru LGD „Między Ludźmi i Jeziorami” - zadania realizowane przez LGD (aktywizacja, wsparcie NGO’s, promocja obszaru, projekty współpracy) – dyskusja na temat tematów, jakie mogą być podjęte przez LGD w nowym okresie programowania.

6. Podsumowanie spotkania i informacja o dalszym harmonogramie konsultacji i narzędziach stosowanych przez LGD w ich toku (w tym zaproszenie do udziału w ankiecie na temat dalszych kierunków rozwoju na obszarze LGD).

Spotkania w poszczególnych gminach odbyły się w następujących terminach: 27.06.2022 r. – Gmina Kleczew, 28.06.2022r. Gmina Kazimierz Biskupi, 29.06.2022r. Gmina Wilczyn, 04.07.2022r. Gmina Skulsk, 05.07.2022r. Gmina Ślesin.

II. Podsumowanie zebranych danych z konsultacji warsztatowych w gminach. Omówienie wyników i pierwsze wnioski dotyczące przyszłych kierunków działań.

Wnioski z konsultacji społecznych przeprowadzonych w pierwszym etapie prac nad LSR LGD Stowarzyszenie „MIĘDZY LUDŹMI I JEZIORAMI” w dniach 27.06 – 5.07.2022 r.:

1. Przedsiębiorczość:

- Premie na zakładanie firm i wspieranie rozwoju istniejących podmiotów powinny być realizowane w takiej samej skali (tak samo istotne dla rynku pracy).działania w tym zakresie powinny nadal stanowić istotną część budżetu LSR. Jeśli nie będzie wymogu przypisania 50% budżetu do tego obszaru tematycznego i tak trzeba wspierać przedsiębiorców w podobnym wymiarze;
- premie na rozpoczęcie działalności mają także duże znaczenie społeczne dla obszaru – przywiązują mieszkańców (w tym w dużym odsetku ludzi młodych) do obszaru wiejskiego LGD, dają szansę na tworzenie przyszłych miejsc pracy;
- Premie dla nowych firm są tak samo ważne jak wspieranie rozwoju istniejących podmiotów, ale wspieranie młodych wydaje się kluczowe.

- wspieranie grup defaworyzowanych - osoby defaworyzowane na rynku pracy będą nadal mogły liczyć na dodatkowe punkty w ramach oceny wniosków z przedsiębiorczości (być może także w działaniach społecznych nakierowanych na problemy bezrobocia, powrotu na rynek pracy itp., np. w ramach EFS (FEW)). Być może kontynuowane będzie wsparcie dla tych samych grup osób defaworyzowanych co do tej pory (niepełnosprawni, bezrobotni), ponieważ w strukturze osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy grupy te stanowią nadal istotny odsetek.
- Agroturystyka rozwija się słabo - akcentowano wsparcie dla dalszego rozwoju turystyki, która nie wykorzystuje zasobów naturalnych i olbrzymiego potencjału historycznego gminy, jej dziedzictwa kulturowego, ważnych historycznych postaci i wielu innych czynników pokrewnych wskazywanych w analizie obszaru, na terenie gmin pokopalnianych Agroturystyka praktycznie nie istnieje i raczej trudno spodziewać się pojawienia się gosp. agroturystycznych.
- Wspieranie usług deficytowych: Każda działalność gospodarcza jest ważna, niezależnie od sektora
- Skracanie łańcuchów dostaw: słabe zainteresowanie działaniami wspólnymi, brak wiedzy i przekonania. Mała ilość produktów, które mogłyby być przedmiotem takich działań.
- Zagrody Edukacyjne: Zagród Edukacyjnych brak - brak wiedzy, słaby potencjał obszaru gminy. Trudno oczekiwać zmian w tym zakresie. Gmina ma charakter industrialny, tereny „pokopalniane”. Zagrody edukacyjne to kierunek, który może przynieść jakieś przedsięwzięcie, ponieważ konkurencja pomiędzy istniejącymi gosp. agroturystycznymi może iść w tym kierunku.

2. Wielofunduszowość:

- Dopóki w toku decyzji regionalnych kształt priorytetów 8 i 9 FEW (Fundusze Europejskie dla Wielkopolski) nie ulega zmianie, a także nieznanne są konkretne narzędzia wsparcia w ramach funduszy EFS i EFRR i cały proces organizacji tego wsparcia na linii UMWW/LGD rodzi wiele pytań, na etapie konsultacji społecznych dyskusować należy o wszystkich potrzebach społecznych.

3. Projekty grantowe:

Dotychczas realizowane projekty grantowe wskazują, że największe potrzeby oraz zainteresowanie dotyczą grantów w zakresie: małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (nowej lub uzupełnień), wyposażania obiektów, w tym infrastruktury kulturalnej, a także promocji, w tym wydarzeń lokalnych, głównie powiązanych tematycznie z tradycją i dziedzictwem kulturalnym), nabywania wiedzy i umiejętności oraz aktywności ruchowej.

Najbardziej oczekiwane przez mieszkańców działania w ramach projektów grantowych to:

- uzupełnienia w infrastrukturze publicznej i wyposażenie obiektów publicznych
- wyposażenia obiektów publicznych
- działania edukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży – zajęcia dodatkowe
- działania integracyjne – np. seniorzy + inne grupy wiekowe
- w centrum działań powinien być człowiek, kwestie społeczne, współpraca, wspólne działania.

4. „Wioski inteligentne (SV)”:

- W nowej LSR należy stworzyć ramy ułatwiające możliwość realizacji założonych koncepcji SV, które zostaną wybrane do realizacji. Należy unikać sytuacji udzielania wsparcia dla koncepcji, które nie będą miały szans na pozyskanie środków w ramach LSR na lata 2023-27 lub innych, realnych źródeł finansowania.

5. Projekty współpracy:

- Ze względu na dużą ilość pytań dotyczących kształtu tego rodzaju operacji w przyszłym PROW, w tym głównie udziału innych wnioskodawców w tego typu projektach oraz możliwości realizacji projektów współpracy np. w partnerstwie z LGD, trudno na razie określić tematykę takich działań. LGD okazuje zainteresowanie kontynuacją udziału w projektach współpracy.

6. Projekty „duże”

(w tym infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, a także działania, których realizacja będzie możliwa dzięki funduszom FEW, w tym głównie EFRR):

- Zakres projektów będzie wynikał z ostatecznego kształtu wytycznych do LSR i zakresu operacji, jakie będą mogły być realizowane w ramach PROW i FEW. Temat będzie przedmiotem szczegółowych konsultacji z JST na późniejszym etapie, w szczególności po opublikowaniu wytycznych i instrukcji.
- jako najistotniejsza uznana została poprawa w dostępie do małej infrastruktury publicznej.
- kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego.
- poprawa w dostępie do małej infrastruktury publicznej,
- kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi,
- wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego.
- poszukiwanie sposobów dostarczania usług dla lokalnych społeczności, w tym rozwój usług opiekuńczych, ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego.

III. Przeprowadzenie badania ankietowego dotyczącego rozwoju obszaru LGD oraz proponowanych działań do realizacji w nowym okresie programowania LEADER. Ankieta dystrybuowana w Gminach oraz przy pomocy bazy adresowej LGD.

W czasie trwania ankietyzacji pracownicy LGD dokonali analizy dokumentów i danych źródłowych na temat stanu obszaru LGD.

IV. Omówienie wyników ankietyzacji, wnioski. Zestawienie wyników ankietyzacji z wnioskami ze spotkań gminnych oraz z danymi pozyskanymi przez LGD z dokumentów źródłowych. Opracowanie „drzewa potrzeb” będącego podstawą do planowania działań.

SILNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)	Adresaci potencjalnych działań
Spójność terytorialna obszaru	Słabe zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną, mała liczba liderów lokalnych, aktywność wciąż tych samych osób, niski poziom zaangażowani ludzi młodych w życie wsi i lokalnych organizacji; mało czynników przyciągających młodych (m.in. brak opiekunów, animatorów działań, sztafepowość działań w KGW), brak narzędzi wzmacniających młodzię w procesie współdecydowania i odpowiedzialności za rozwój lokalny (organizacji typowo młodzieżowych, rady	Seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, młodzież, kobiety.

	młodzieżowe przy JST).	
Położenie przy szlakach komunikacyjnych (DK-25, bliskość autostrad A2, A1). Zapewniona podstawowa komunikacja publiczna do Konina z większości miejscowości gminnych obszaru LGD	Niski stopień zintegrowania środowisk wiejskich, w szczególności osób niepełnosprawnych m.in. ze względu brak miejsc spotkań w poszczególnych miejscowościach, społeczność roszczeniowa, w tym napływowa (efekt pracowników kopalni i nowej zabudowy) brak kontaktów międzyludzkich, alienacja na wsi. Dużo kobiet nie pracujących, które wychowują dzieci, brak integracji między nimi.	Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, młodzież, kobiety.
Położenie w pobliżu Konina (rynek pracy, rynek zbytu, edukacja)	Miała liczba przedsiębiorstw, inicjatywa gospodarcza wygasła w wielu miejscach, w wyniku zdominowania rynku pracy przez duże podmioty.	Osoby bezrobotne, Przedsiębiorcy, Kobiety.
Tereny dostępne pod inwestycje	Podejmowanie pracy poza miejscem zamieszkania	Przedsiębiorcy, rolnicy, osoby bezrobotne.
Zatrudnienie części mieszkańców w dużych zakładach w regionie (np. elektrownia, kopalnia)	Brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami np. w ramach grup producenckich, a także w turystyce (brak reklamy wzajemnej, klastrów, nie ma ofert wspólnych, pakietów. Brak bodźców odgórnych i działań edukacyjnych w tym zakresie).	Przedsiębiorcy.
Wsparcie instytucjonalne urzędów gminy w procesie obsługi inwestorów	Uzależnienie zatrudnienia mieszkańców od kondycji dużych podmiotów paliwowo-energetycznych	Samorządy terytorialne
Obszary atrakcyjne turystycznie ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe (lasy, jeziora, plaże, kanał Warta-Gopło – w ramach Wielkiej Pętli	Słabo rozwinięta branża turystyczna i promocja turystyki w części obszaru LGD	Samorządy terytorialne, Przedsiębiorcy Rolnicy

<p>Wielkopolskiej, obszary Natura 2000, Szlak Bursztynowy), miejsca rekreacyjne i letniskowe rozpoznawalne w regionie, stanowiące potencjał rozwojowy dla turystyki pieszej, rowerowej i wodnej, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą turystyczną. Agroturystyka – pojedyncze gospodarstwa na obszarze LGD.</p>		
<p>Bogate dziedzictwo kulturowe; w tym tradycje, zabytki, a także miejsca kultu religijnego (kościół, sanktuaria, klasztory), a także historia związana z okresem industrialnym (obiekty pokopalniane, śluzy wodne); ważne i znane postacie historyczne związane z historią obszaru LGD; miejsca wydarzeń (potyczki z Krzyżakami, Powstanie Styczniowe, II WŚ). Kultura „Ochweśnicka”, wraz lokalną gwarą (kminą) – unikalny zasób.</p>	<p>Brak rozwiniętej opieki popołudniowej dla dzieci, np. świetlice, zajęcia pozalekcyjne oraz miejsca integracji dla osób starszych, kobiet.</p>	<p>Jednostki sektora finansów publicznych, Animatorzy kultury, Lokalni artyści.</p>
<p>Rozwinięta baza sportowa (stadiony, boiska, działalność klubów sportowych)</p>	<p>Słabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych, nie doinwestowane,</p>	<p>Jednostki sektora finansów publicznych,</p>
<p>Dobrze rozwinięta podstawowa infrastruktura publiczna w większości miejscowości obszaru</p>	<p>Słabo rozwinięta baza gastronomiczna i działalność agroturystyczna.</p>	<p>Przedsiębiorcy branży turystycznej i gastronomicznej, rolnicy.</p>
<p>Dobrze rozwinięta baza oświatowa i przedszkolna</p>	<p>Niepełne wykorzystanie istniejącej infrastruktury publicznej, w tym sportowej. Braki w zagospodarowaniu terenów wokół obiektów publicznych, braki w</p>	<p>Jednostki sektora finansów publicznych, Sołectwa, organizacje pozarządowe.</p>

	<p>wyposażeniu, uniemożliwiające rozszerzenie działalności/oferty działań dla mieszkańców.</p> <p>Brak świetlic, miejsc spotkań, miejsc do organizacji warsztatów, placów zabaw, w części miejscowości.</p> <p>Brak współpracy między grupami społecznymi (np. problem niedostępności sal zajętych przez OSP w gminie Kazimierz Biskupi, siedziby KGW są w domach prywatnych, sale nie są udostępniane innym grupom);</p> <p>Sytuacja GOK: w Kazimierzu Biskupim kubatura za mała do prowadzenia działalności; W Skulsku brak O.K.</p>	
<p>Aktywność i doświadczenie samorządów gminnych w pozyskiwaniu środków unijnych</p>	<p>Słaba klasa bonitacyjna gleb i uciążliwości w rolnictwie spowodowane działalnością kopalni odkrywkowej, w tym drastyczny spadek poziomu wód gruntowych.</p>	<p>Jednostki sektora finansów publicznych.</p>
<p>Rosnący poziom poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców</p>	<p>Słaba dostępność miejsc pracy na terenie gminy, szczególnie dla młodych i wykształconych mieszkańców</p>	<p>Przedsiębiorcy, osoby bezrobotne.</p>
<p>Rosnąca świadomość odpowiedzialności społecznej wśród liderów lokalnych (np. sołtysów)</p>	<p>Wysokie koszty utrzymania obiektów publicznych i zagwarantowania dostępności oferty (np. kulturalnej) spowodowane rozproszaniem zabudowy mieszkalnej oraz postępującą inflacją i sytuacją gospodarczą</p>	<p>Jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe.</p>
<p>Duży potencjał społeczny, aktywnie działające stowarzyszenia lokalne, w tym rosnąca liczba KGW posiadających osobowość prawną</p>	<p>Niewystarczająca lub wymagająca odświeżenia infrastruktura publiczna, w tym turystyczno-rekreacyjna</p>	<p>Organizacje pozarządowe, animatorzy kultury.</p>

Zintegrowana, aktywnie działająca LGD	Ograniczona oferta usług dla ludności (np. kawiarenki, pralnia, usługi naprawy sprzętu AGD, usługi noclegowe, usługi kulturalne, w tym np. kina, a także usługi oparte na wiedzy: porady prawne, podatkowe; żłobki, opieka medyczna, w tym specjaliści; mało drobnego rzemiosła;)	Przedsiębiorcy, Osoby bezrobotne, Mieszkańcy.
Inicjatywy ekonomii społecznej w części gmin obszaru	Niska świadomość społeczna w temacie ekologii, segregowania odpadów - występujące jeszcze dzikie wysypiska śmieci i zanieczyszczenie powietrza pyłami w okresie grzewczym (palenie śmieci)	Mieszkańcy obszaru LGD.
Drobna przedsiębiorczość rozwinięta na części obszaru LGD, stanowiąca istotne uzupełnienie rynku pracy oferowanej głównie przez podmioty związane z energetyką.	Niewystarczające wsparcie dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych zdobyciem nowego zawodu lub założeniem działalności	Przedsiębiorcy, Osoby bezrobotne.
Rozwijające się produkty lokalne (np. pieczywo, „szneki” ze Skulska); Kultura Ochweśnicka (Ślesin, Skulsk); ryby; syrop mniszkowy w Mniszkach (gm. Skulsk).	Niewystarczające kompetencje osób w NGO i brak systemowych, mocnych narzędzi wsparcia dla działalności organizacji pozarządowych, zarówno finansowych, jak i metodycznych i organizacyjnych.	Organizacje pozarządowe.
Obszary atrakcyjne do zamieszkania, generujące nową zabudowę i wzrost udziału społeczności napływowej na obszarze LGD.	Starzejące się społeczeństwo na obszarze LGD (efekt demograficzny i migracyjny)	Seniorzy.
	Mała ilość ofert spędzania wolnego czasu, w tym dla seniorów i młodzieży;	Seniorzy, młodzież, organizacje pozarządowe.

	Niewystarczająca oferta wydarzeń kulturalnych.	
--	--	--

V. Projektowanie LSR:

1. Budowa struktury LSR w oparciu o dane z etapu analitycznego. Celem etapu było stworzenie wstępnej struktury LSR – drzewa celów, przedsięwzięć, będących odpowiedzią na potrzeby wynikające z etapu konsultacji i analizy obszaru.
2. Omówienie powstałego projektu struktury celów i przedsięwzięć LSR. Podział budżetu LSR na przedsięwzięcia.
3. Przypisanie wskaźników realizacji do Przedsięwzięć LSR. Korekty założeń. Dalsza dyskusja nad całościowym kształtem LSR. Akceptacja założeń.
4. Stworzenie dokumentu LSR na podstawie wyników poprzednich etapów oraz instrukcji tworzenia LSR, zgodnie z wymogami programu LEADER.